

... básně ...

Chci někam odplout
s oslem a prázdnou lodí
chci někam doplout
někam kam se to hodí.
A mít budou prázdnou stáj
a mít budou
pro loď pochopení.

Námořníkův sen se roztrávil
o první paprsek
a do lodí se vedralo
slunce trhlinami.
Později se z nebe snesl
déšť z sebraných trosek
starého dobrého korábu.

Kopretiny se ptáš
přijde nepřijde
ale nevíš
zda se kopretinám svěruje.

Večer je modlením
za příští ráno
a zhaslý den.
Ráno je darem
pro večerní modlení.

Kolotoč naruby
před naším domem
na lampě uvázaný
klaun bez líčidel
chce se smát
a špičky nohou
mu zatím omývají
potoky slz
z hlubokých studní.

Něžné
pírko
z ulice
prasklo v teplém
náručí
a na bílé prostěradlo
vytekla
žluč.

Nářek měsíce
pootočeného o stoosmdesát
stupňů
obletěl hráz
ucpaných uší
a pak třesoucí ruce
konečně pohladily
milenu
namalovanou bílou křídou.

Na ztraceném předměstí
dohasla svíce
černé můry.
První bílý anděl
se usadil v rohu
a začal se potichu smát.

Zavřené okno k lidem
dusícím se smíchem
kreslí na své tabulky
úplně modré nebe.
A jako obláčky
se do něho strefují
bílé zuby
veselých svatebčanů.

Oslíčku otřes se !
Ať z nebe padají
dary a bohatství
ať každý sebere
a trochu si užije
než tudy projde
Dominus a řekne
dost jste si užili
a ničím nebyli .

Z rána pomeranče
mají chuť kořene s hlinou.
Až slunce z nich omyje
tmu a chlad
a propůjčí jim tvar
pak i šťáva
bude sladká
před večerem.

Stolečku
prostři se
vínem a láskou
vínem jiskřivým
až na sám oheň
a láskou obnaženou
jak tisíce sudů
bez kapky vína
které obchází
půlnoční chodec
a hledá
jestli někde snad ...

Časem si
najdeme místo
v prostoru
a budeme hledat
kde máme čeho
málo.

Snění pláče
nemá křídla
neulétlo do oblak.
Na pošťáři
nedočkavě
ovečky jdou
po řasách.

Na ňadrech ti ustelu
noční nebe
z mých polibků
co vystřeluje
kořeny ohňostrojů
sevřené dlaněmi
jak růže v květu
kterým chci jejich
omamnou vůni
krást.
A jen tvar ti ponechám.

Ztratila peříčko kouře
dýmka skoro vyhaslá
jak mlha v horách a více
rozlezla se mi po kapsách.

Zapletlo se slunce
mezi koleje
a smálo se
smálo
smálo ...
Šel kolem rybář
co nic neuložil
a smálo se ...
Šel kolem pocestný
co nevěděl
odkud a kam
a smálo se ...
Šel kolem opilý
co domov ztratil
a smálo se ...
Šel kolem nemocný
o berlích a němý
a smálo se ...
Šla kolem Madona
v náručí děťátko
a slunce zaplakalo ...

Za dobu vašeho snažení
zahynul pes
a kočka měla
jediné živé mládě
ze čtyř.
Za dobu vašeho snažení
se narodil pocit
že někde se potkaly
mezery.

Plul koráb
mezi nohama
mezi nohama
mezi nohama naší královny.
A na jezeře utonul
pod napnutými plachtami
neschopný popadnout dech.

Hřích vždycky pro mě
sedává před malým
 květinářstvím
a prodává sladké růže
mým chapadlům.
 Ruce už nemám ruce
 jen chapadla zůstala
 před květinářstvím.
Nikdy se nepřejím
a hřích můj to dobře ví
když uzamyká krámek
a jde mi po cestě průvodem.

Zlatá brána uzamčená
usnul muž
a bílá žena
lampu v sobě
uhasíná.
Zlatá brána otevřená
kdopak lampu
černou pozná.

Prší
prší
prší
a v zemi zvedá se příboj
proti přesile.

Zanechte slov
a chyt'te mé ruce
zanechte slov
a chyt'te mé nohy.
Stále se propadám
stále vás ztrácím.

Ruce mi pouští
mlha krásná
a stoupá k modři
oblak oblak oblak.

Dám ti jiný dům
u jiné cesty
a v domě jiné přátele
neboť u mě začali
v pokojích létat
divocí holuby.

Ráno jak míza
vtéká do dne
a večer v náručí shořela
rozkvetlá louka.

Stále na dosah mám
tiché tůně
a jako černá skála uléhám
v bouřlivých vodách.

Přivedu vás do pouště
kde slzy ryzí touhy a žalu
celé dny jak řeky bez koryt
proudí hluchým pískem
a zpívají.

V potoce rozvodněném
sen se mi vleče
a sotva břehu dotknu se
je zase večer.

Křídou strom popsaný
listy padají
červený žlutý ...
Krásnější !

Do tmy
do ticha
do hloubky
do ztracena
jsem pořád v sobě
a nikde není konce.

Něžně skládám kameny
a hle !
Rostou jim křídla.

Vyvstal mi nad ložem
velký plechový mrak
a místo deště občas zvoní
jen tak
jen tak.

Víno mě usmálo
tak lehce
že jsem mu daroval
v návalu smutku
celé své tělo.

Přijela v noci střelnice z pouti
že mám sen tak ať vystřelím si
sedm ran sedm snů sedm hříchů
sedm panenek neoděných..

Voda mě hladí řekou
až k čínskému moři
k ránu tam uléhám
na modré kameny.
A přítel Lou potichu přichází
ví že jsem to já
a že zas odejdu ...

Je tma
má milá !
Přijdu ?
Nebo jsi odešla ...

Hluk snů
mě probudil.
Oči jsem otevřel
A !
Den ještě nepřišel ...

Poslední řeka
protekla korytem
a do kraje vešel
nekonečně horký čas.
Je léto ?
Nebo jen jiný mráz ?

Zítřka na slunci
spálí si mráz prsty
a odpočítávat začne konec noci
kdy pět roztažených žen usnulo
a stalo se
tříletými holčičkami
a strýcové se báli
jich dotknout
aby je časně nepoznamenali
ještě před Adamem.

Nechám si opít myšlenky
a nechám si bídu
mačkat v dlaních.
Tolik mě chtěla nouze mít
a až tolik se vzpírat neumím.
Pošel hladový drak
a svatého Jiří se nedočkal
starý kůň belhá se sotva
a jezdec nutí jít dál.
Krajina dávno skončila
a moře jak poušť pískem břehy
omývá.

Sedmkrát obeplula pramice
moře v koutě schoulené
a prodřeným dnem
vniklo do lodi vzduchoprázdno.

Strom -
letí větrem
nad ním holub
letí větrem
nad ním
mrak.

Břehy odlétají
a z jihu čas
na chvíli
se mi vrátí.

Začala noc
den hledá svůj stín
i můry milují se
a zbytky krajin přimkly se na
dosah.
Divím se nádherně
své další noci.

Copak máš jiného
v duši i na srdci
že se mi vytrácíš
z tvých snů.

Mám studnu
a velbloudi v žízni
stále nepřicházejí.

Lodě plné úlů
zpívají píseň
a medem voní dech
bílých labutí.

Prsty jak stonky
nehty jak trny
v dlaních mi hoří
stíny růží.

Chci odejít
babičko !
Proč mi zůstáváš ?
Bojím se víc
než že v tobě strach
mým výkřikem
probudí Pána.

Jednou bych se zeptal
babičko!
dědeček umřel dávno
tak už zapomínám
proč jsme si tak sami ?

Pod sněhem
ptáci s krajinou
šeptají si
jarní sny.

Pod klenbou ozvěna
v náručí křídla
schovaná
v úplném tichu
bezvětrím
křik příští
se nese.

Dny mi začínají
chybět v paměti
nakloním se
a poznávám večer
poznávám hvězdy
poznávám ruce své
jak na zítřek
vzpomínají.

Není křídel věčných
na zemi andělé
se k pádu
sbírají...

Zavírám chrám který usíná
a ráno svíčku
ještě němý blázen přinese.
Pak celý den nad ní prstem
komíhá
a večer němý se rozkřikne.

U břehů řeka osahává
obliny milostné
a zemi vzrušením
dech se ztrácí
pod přívalem vln.

Pluje vzadu
za mou lodí
pluje někde kámen.
Nedopluje neutone
najdu kámen
v moři.

V umyvadle svíčky
usínají ode dna návalem,
už zase voda sápe se
k teplu blíž.

Na dveře klepe mi stáří
dívá se očkem a ptá se, zjišťuje
zdalipak mládí u tebe bdí
rozhlížím se kolem,
dívám se dopředu, dozadu, a
nikde...
Včera ještě bylo tu!
Raduje se stáří, místa čím dál
víc,
tak proč nevejít, oba se sem
vejdem,
já víc, rdí se stáří.

Mocně šumí voda
z mé žízně po ní
voda má.

Usínám u kamen v kleče
oheň dohořel
a psi zimy
hladoví, sbíhají se
pro můj
ještě teplý dech.

Usnul jsem
jak v polici knihy spím
a švábi běhají
uchem nikam
uchem ven.
Jak kůlnička na dříví je sen
jak hnízdo žebravých brouků.

Jsem osel Pána
jsem zvíře pod kopcem
jsem dechem bez těla
jsem prstem nad peklem
jsem potok, jsem korytem
jsem kdo jsem ...

Tango, tango tančí mi řeka
odhazuje břehy
tango mi tančí
nahá a svůdná
kameny kostí ze dna chrastí
kameny s řekou tango tančí.

V poli jak sláma
leží krajina potlučená
běhají cesty po ní
po cestách sny se honí
sny v úrodném poli
jak ta sláma voní ...

Horké kameny
do studny padají
a voda praská a sténá
země se dívá
netečná, líná.

Voda zemi osahává
a kopce vzdychají
jak prsa pod dlaní
jak oheň poslední.

Má dáti, dal
bude ráno
to bych chtěl
bude noc
s ní přijde bál
bude den
přes něj pojedem
k noci divoké
vodě hluboké
sen, radost a žal
dal, nedal ...

Kohouti v polích letí
ze vesnicí pod kopcem
a v patách čas ztrácí
jejich peří.

Zírám jak bezoký
na výkřiky v Betlémě
a modlím se jak nevěřící.
V prázdné stáji
osel mě nehřeje
a krávu odvedli
prý bude mít tele
možná dvě.

Řeku zleva
řeku zprava
břehy zahřívají
a stále propadá se čas
jak průvan mezi nimi
Žár v posteli
řada horkých snů
na peřině jak růže
oheň hoří.

Létají jak kameny
nad oázou v moři
bez křídel můry
tihle noční nomádi
létají a zpívají
zpívají a bloudí.

Hledám sen vlastní ženy
do něho vnáším stůl, židli a
postel
dveřmi prochází celý dům
a já spím
já bdím nad sladkým spánkem
ženy.

Jsem deštěm
a do uší
šeptám si ozvěnou
jak kapky vody krouží
jak voda stává se mou.
Jsme zemí
a deštěm přijímám
dech vody.

Pod stromem čeká čas
jako voda v kruhu
a uprostřed pramen zpívá.

Vjel jsem do polí Pána
vjel jsem a odjel až z rána.
Jaká to rozkošná noc
jak ta byla krátká.

Sny spí mi pod hlavou
a kolem nich jeřábi tančí
ulétám jinam a parket sněhový
jak bílá postel se točí
a křídla, která mi nepatří
sny bledé a v nich jeřábi
hlavou mi do rána krouží.

Jsem deštěm
a kapkami objímám
touhu země.
Jsem zemí
a deštěm přijímám
dech vody.

Kapličky u cesty
v srdci kůlničky
cesty vinicí nevedou.

Rybník a uprostřed
labuť jak bílý plamen
vlny hřejí své kruhy rozkoší.

Byla hora
tekla voda
z kopce do jezera.

Ptáci slepí
letí, letí
letí ptáci
letí slepí.

Anděli můj
držím tě v hrsti
držíš mě v náručí
tančíme a mezi námi
na andělu svém
rohatý usazen.

Dech čaje
uléhá mi v srdci
uléhá a usíná
v čajovně srdce spí.

Ryby tančí
jak vítr ve větrníku
jak déšť v kamení
ryby se radují
ryby zpívají.

Možná jsme se mylili
když jsme si mysleli
že v tomhle městě
(že v městě Krumlově)
létají andělé...

Nelétají!

Ale to nic nemění
na tom, že dál si myslíme,
že létat by mohli!!!

Povídám
že způsob jakým odplouvám
se mi nelíbí
bez stáje, bez koní
bez lidí co rozumí
že stáje bez koní
hloupé jsou jak moře bez lodí
bez peněz, to se rozumí
nikdo se mnou nemluví
bez ženy na klíně
připadám všem jak nemluvně
a že ji někde mám, no a?
My také nevinně jsme v tom a
proto
až loď bude plná majetkem
hlavně majetkem... ukážeme
vám přístav a tam,
schody z nereznoucí oceli
dlažba z mramoru a město plné,
plné žen se pokloní
na chvíli vám (co vám to
povídám?)

Knihy pod stolem
kynou jak tlustý mnich
a z rádia teče: co večer, co
ráno...

Budím loutkoherce svého
na nitích k sobě uvázaného
a ptám se: kam se dnes
promodlíme?

Popis jedné květiny a duhy
která teče vysoko nad ní
a o snu, co se mi bude zdát
o domu na lodi
který vratký je jak víra
a jistější než pochybnost.
Domů se vrátím
až nikam nepřijdu
teď usnul jsem na cestě
a vzpomínám na klid
který kdysi tam byl.
A ten hluk
který až tam doléhá
ten hluk dělám jen já.

Výběřčí daně
jde ke mně po mostě
výběřčí daně za lásku.
Pět přišlo jich už
a všem jsem zaplatil
ten šestý však
jde ke mně pozpátku
přišel a řekl jen
teď už mi neplatíš
teď věříš na lásku.

To moře krvácí
podívejte, křičel jsem v lodi
a plakal
zatímco moře
s každou další kapkou
umíralo.

Proto se mi daří
jako v rybníce dešti
jako na poli zemi.
Mám v lásce zítřek
a v noci chválím včerejšek.
Tak dlouhý náhrdelník
těch perel, těch dnů
rád slepnu jejich leskem.

Na voze kameny
vozím od domu k chrámu
můj osel už nemůže
a já sám to neutáhnu.
Na voze kameny
potichu mění se v chrámu
v chléb, víno a bílé mraky.

Já rád se dívám
rád cítím líný proud
jak vleče korytem
po nebi řeku mraků.

Jdeš řekou
jak ryba po suchu
a z vodní trávy
jen kouř zbývá.

S větrem je to tak:
Když neduje
ticho je,
když pohne se
listí se roztřeše,
když zaduje
drak se raduje,
když vichr je
stromem lomcuje,
když nad krajem vichřice
lidem střechy cupuje,
když uragán je pánem
se slovy amen.

Kolem lodi a půlky měsíce
voda se tvaruje
vysoko vítr vane
vysoko v horách vichřice.

Žene vánek vánici
ve večerní ulici
počítá, že za rohem
položí ji na kámen
a tam spolu rozplodí
vánek, vítr, a kdo ví?

V teplém fénu
stíny odlétají
a den se do tmy potápí.

Opilé barvy v očích ti vidím
myslím, že tančí a mění se
nebo to já zase v deliriu
jak netopýr létám uprostřed
lahve.

Jiri H. Brodsky

<http://www.havlikjiri.cz/>